GAZETA KRAKOWSKA

Nro 35.

Z KRAKOWA DNIA 1 MAIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Petersburga d. 28 Marca a. k.

Przez Ukaz Naywyższy J. C. Mości do Nayświętszego Synodu pod d. 16 b. m. Przenaywielebnieyszy Arcy-Biskup Kiiowski i Halicki, został mianowany Metropolitą i Członkiem Nayswiętszego Synodu.

Jenerał Porucznik Kapczewicz, dowódca oddzielnego korpusu w Syberyi, mianowany Gubernatorem Jeneralnym Tobolskim i Tomskim, a Radca tayny Ławiński, Gubernatorem Jeneralnym Irkuckim i Jeniseyskim.

Rzeczywisty Radca Stanu Bułhaków, Dyrektor poczty Petersburgskiey, nayłaskawiey udarowany został brylantową ozdobą orderu S. Anny 1wszey klassy, a to iako dowód wysokiego zadowolnienia N. Cesarza Jegomości z zawartey konwencyi między Rossyią a Prussami względem nowego urządzenia związków pocztowych.

— Dnia 6 Kwietnia. —

Od powrotu naszego poselstwa z Stambułu (pisze Gazeta Hamburgska) ustanowiona iest między naszą stolicą i Odessą, oprócz zwyczayney, dwa razy w tygodniu odchodząca i przychodząca nadzwyczayna poczta. Od przeszłego lata wychodzi także w Odessie gazeta Francuzka. Baron Stroganów i do iego poselstwa należące osoby zatrudnione i tu są dawnieyszemi swoiemi obowiązkami. Utrzymuią ciągle dyplomatyczną korrespondencyią z Stambułem przez posłów Angielskiego i Austryiackiego.

Woyna między Persami i Turkami przerwaną tylko była, ale nieukończoną. Wschodnie ludy nie maią zwyczaiu prowadzić w zimie woyny; stosuiąc się do tego zwyczaiu obie strony rozeszły się na zimę do swych domów. Tymczasem rozpocząć się miały układy o pokóy; lecz Persi obstaią przy zwróceniu prowincyy, które im dawniey Porta wydarła. Niema podobieństwa, aby Porta na to ustąpienie zezwoliła, a zatem woyna ciągnąć się daley będzie.

Superintendent Büttcher z Odessy otrzymał na koszta druku ułożonego przez siebie nowego Katechizmu od rządu naszego 10,000 rubli.

Z Smoleńska piszą, iż pomiędzy zmarłemi tam w r. 1821 osobami znaydowało się kilka, które dożyły 100 do 106, a iedna nawet 130 lat. Pomiędzy 40 osobami które w tymże roku do kościoła Greckiego przeszły, znayduie się 12 Żydów.

P. Rouard de Brimont mianowany

iest konsulem Francuzkim w Moskwie.

Roczni wydatek na teatry w Petersburgu wynosi teraz 306,000 rubli. Z tych przypadą na narodowy Rossyyski 35,000 na Francuzki 9000, na orkiestry 60,000, a na balety 40,000, oprócz dochodu, który około 180,000 rubli czyni. — Łaskawy nasz Monarcha pensyią 2000 rubli, którą zmarły w r. z. wielki Aktor i tworca kwitnącey teraz Rossyyskiey sceny, Dmitrewski, pobierał, podzielić kazał pomiędzy dwóch iego synów maiących urzędy pocztowe, tak iż do przywiązaney do ich urzędu płacy pobierać ieszcze będą po 1000 rubli.

Z Berlina d. 16 Kwietnia.

Dzisieysza Gazata Pruska Stanu ogłaszaiąc fałsz mniemaney noty Reis-Effendego, podaney w Stambule Posłom Austryiackiemu i Angielskiemu, którą naprzód umieścił Dziennik Sporów wychodzący w Paryżu, a którą potem wzięły inne pisma publiczne, wyraża na końcu: — "Łatwo doyść przyczyny, dla czego Gazeta Pruska Stanu nie umieściła tego artykułu; bo mimo wielkiey sprzeczności, iaka zachodzi między wspomnioną notą, a tem, co z niezawodnego źródła przed kilku dniami umieściła, porównywaiąc dzień, kiedy ta nota miała bydź podaną, i czas nadeyścia iey do Paryża, przytaczaiąc oraz widoczną okoliczność, iż wiadomość o tak ważnym wypadku prędzey nadeszła by do Berlina, a niżeli do Redakcyi Dziennika Sporów w Paryżu, wypada naturalny bardzo wniosek, iż owa nota iest dziełem oszusta, i za takie ią wyraźnie ogłosić możemy. Jle możności, postępować będzie Gazeta Pruska Stanu z iednakową przezornością, a tym sposobem da naylepszy dowód szacunku swego dla prawdy i publiczności."

Woysko nasze iest w zupełney liczbie i porządku. Toż samo powiedzieć można o zbroiowniach i twierdzach. Nadto milicyie i korpusy odwodowe mogą bydź w każdym czasie zebrane.

Przybył tu niedawno goniec Rossyyski z Petersburga.

Z Paryża d. 13 Kwietnia.

Wczoray z rana pracował Król z Ministrem domu swoiego Margr: Lauriston, a o godzinie 1 z południa z Ministrem spraw zagranicznych, P. Montmorency, poczem Prefekt departamentu Sekwany, P. Vausay miał prywatne posłuchanie.

Rocznica powrotu do Stolicy Monsieur, (brata Królewskiego) obchodzona była Mszą S. przy muzyce, po którey J. Królewicowska Mość odbierał powinszowania.

Poseł nasz przy Dworze Neapolitańskim, Hr. de Serre iuż tam poiechał.

Mówią, iż znayduiący się tu poseł Rzeplitey Kolumbiyskiey P. Zea, podał Ministerstwu Francuzkiemu i wszystkim zagranicznym posłom notę, w którey żąda uznania nowey tey Rzeplitey, aby stosunki handlowe z rożnemi Europeyskiemi Mocarstwami mogły bydź urządzone.

Księgarz Terry za sprzedawanie dodatku do pieśni Berengera i dzieła pod tytułem: Pius VI i Ludwik XVIII skazany został na 6cio miesięczne więzienie i zapłacenie 1000 Fr. Pozostałe exemplarze tego dzieła zostały zabrane i zniszczone.

Oppozycyyne pisma chcą nas koniecznie w woynę wplątać, a przynaymniey woienną postawę nadać. Zbierać się ma pod Alpami 20,000 woyska pod Jenerałem Coutard, i t. d. lecz tyle maią uczciwości, iż za tę wiadomości niezaręczaią.

Dziennik Konstytucyionista twierdzi, iż Rossyyski Ambassador w Wiedniu, Hrabia Gołowkin, domagał się u Dworu tamteyszego o wypuszczenie z więzienia Xcia Jpsylantego.

Tenże dziennik pisze: Zadziwia wszystkich, że dotąd nie rozpoczęły się nieprzyiacielskie kroki między Rossyią i Turcyią; lecz są do tego na przeszkodzie mieyscowe stosunki. W woynie r. 1769 woyska Xcia Galiczyna przeszł na końcu Kwietnia za Dniestr dla uderzenia na liniią Chocimską. Woyna roku 1770, w ktorey Romanzów pamiętne odniósł zwycięztwa rozpoczęła się dopiero w Maiu. W r. 1771 o tymże czasie rozpoczęły się nieprzyiacielskie kroki oblężeniem twierdzy Gurgowy. Rok 1771 przeszedł na układach, a w r. 1772 przeszli Rossyianie dopiero na końcu Czerwca za Dunay, dla oblężenia Sylistryi. W r. 1774 Xże Romanzów przeszedł dopiero d. 16 i 17 Czerwca za Dunay. W tey to wyprawie stoiące pod Szumblą woysko Tureckie bić się nie chciało i cofnęło się do Stambułu, przez co d. 16 Lipca tegoż roku nastąpił pokóy.

Polityczny nasz Prorok X. Pradt wyraża w swoim piśmie o Grecyi i iey stosunkach z Europą, co następuie: "Wszystkie polityczne interessa są równie za sprawą Greków, iak wszystkie szlachetne serca. Ameryka zginęła na zawsze dla Europy; w Europeyskiey więc Turcyi należy drugiey Ameryki szukać: Azyiatycka i Afrykańska Turcyia (gdyż znayduią się trzy Turcyie, a wszystkie zarówno dla ludzkosci szkodliwe) nadadzą nam drugą i trzecią Amerykę. Na mieyscach ociężałych Muzułmanów, ktorzy bardzo mało Europeyskich płodów potrzebuią, nienawidzą nauk, kunsztow, podróżów i Europeyskiego smaku; zaszczepmy Europeyską ludność, a zobaczemy iak niezmierne summy ci nowi konsumenci płacić nam będą za nasze roboty, które teraz dla braku potrzeby ustały. Jest także ekonomicznym interessem Europy przenieść ucywilizowane ludy nad te, które niemi nie są i zdatności do tego nie maią. Czemże teraz są Turcyie Europeyska, Azyiatycka, i Afrykańska, które trzy części świata zarażaią? Niczem więcey, iak tylko grobem ludności, kunsztów i umieiętności, przepaścią, która wszystko pożera; początkiem śmierci; wiecznem ogniskiem fizycznego i moralnego pomoru.— Gdyby Grecka rewolucyia nie była nastąpiła, należało ią zrobić. Cała Europeyska Turcyia stanowić powinna niepodległy kray Grecki.„— Autor przystępuie potem do rozwiązania pytania, iaką politykę Anglia i Austryia zachowaią względem Grecyi. "Polityka obu tych Mocarstw (wyraża) iest iednakową; oba staraią się o przegrodę przeciw Rossyi. Lecz znaydą ią daleko pewnieyszą w nowey i przez młodość czerstwey Grecyi, niżeli w dawney, niedołężney i bezsilney Turcyi.„

Dnia 10 zaprowadzono kilkunastu officerów do więzienia S. Pelagii, lecz niewiadomo za co.

Uwięzieni w Lili Piemontczykowie zostali uwolnionemi.

W zamku St. Vincennes rozebrane są narożne wieże aż do równości domów i wielkiemi moździerzami osadzone.

Dziennik Sporów utrzymuie z pewnością, że Jenerał Berton przybył na łodzi rybackiey d. 2 b. m. do St. Sebastian. Dziennik zaś Paryzki zaprzecza temu, i dodaie, że przybył tam tylko wspólnik Bertona.

Na wdanie się Arcybiskupa Paryz-

kiego zalecono dyrektorom teatrów tuteyszych, aby nie wystawiali więcey komedyi Zmyślonego Swiętoszka. Wystawienia Edipa i Nieszporów Sycyliyskich są także zawieszone.

Wczoray rybak z Sekwany przy szkole woyskowey wyciągnął w swey sieci wiele sztuk złotych i srebrnych pieniędzy;, szczęśliwy iego traf zwabił innych rybaków i dotąd nie bezskutku łowią. Złota moneta iest po większey części bicia Napoleona, a srebrna późnieyszego.

Podpalania zaczenaią się we Francyi zagęszczać; w departamencie Oise obróconych] zostało w pyrzynę kilkanaście domów i składów.

W Bordeaux zakupiono dla siły morskiey Francuzkiey 10,000 beczek czerwonego wina. — Podług donlesień, w okolicach tego miasta tak wielkie nastąpić miały od 1 b. m. mrozy, iż kwiaty w winnicach wymarzły i tegoroczni urodzay wina przepadł.

Z Londynu d. 12 *Kwietnia.*

Król powróci za kilka dni z Brighton i po wielkiem posłuchaniu, które z powodu rocznicy iego urodzin nastąpić ma d. 23 b. m. w Buckinghamhouse, uda się J. K. M. do Windsor i dopiero po 4 tygodniach powróci do Brighton.

Jenerał Bloomfield, wieloletni powiernik Króla i towarzysz w ostatnich iego podróżach, oddalony został jako prywatny sekretarz. Przy pożegnaniu udzielił mu J. K. M. order podwiązkowy, bogatą tabakierą z wizerunkiem swoim, uściskał go i ofiarował mu urząd na wyspie Ceylon, ale go Bloomfield nie przyiął.

Podług urzędowego rachunku admiralicyi podróż Króla wodą do Irlandyi i iego tam pobyt kosztowały 40,000 Fs.

W zeszłym tygodniu dwie kobiety wystawiły tu na placu S. Jerzego obrażaiący widok pięściowego poiedynku. Mnostwo widzów patrzało iak te heroiny naprzód sobie nosy zakrwawiły, potem iedna drugą tak dobrze ugodziła w żywot, iż ta upadła na ziemię i musiano ią zanieść.

Na wielkim balu u Lorda Prezydenta d. 8 b. m. nie znaydowało się tą razą wiele gości. Rozumiano, iż przybędą nań Xże Jorku i Ministrowie, ale iak mówią powołanemi zostali do Brighton.

Słychać, iż Król zamierzoney do Szkocyi podroży tego roku nie przedsięweźmie.

Przybył tu nasz poseł przy Dworze Niderlandskiem Lord Clancarty, i uda się na czas nieiaki do Irlandyi.

Wczoray był na giełdzie dzień obrachunkowy i rozumiano, iż wielu spekulantów nie dopełnią zaciągnionych obowiązków. Lecz nadspodziewanie wszystko poszło iak naylepiey, a 3ch procentowe papiery, które spadły do 77¾ za sto podniosły się znowu 78¾.

W Chatham zbudowany został iak wiadomo liniiowy okręt na 120 dział, Jerzy 4ty nazwany. Ma on bydź naypięknieyszym z okrętów Angielskich i wkrótce z warsztatu spuszczony zostanie.

Dzisieyszy wieczorny dziennik Traveller zawiera: że Dywan Turecki po odrzuceniu ultymatum Rossyyskiego, podał nowe prozycyie, na które oczekiwana iest odpowiedź Cesarza Rossyyskiego.

Prezydent Ziednoczonych Stanów, P. Monroe, posłał pod d. 8 Marca do obu izb Kongressu poselstwo z propo-

życią, aby od kilku lat do macierzystego kraiu oderwane Hiszpańskie osady w południowey Ameryce Zjednoczone Stany uznały za wolne i niepodległe. Gazeta Goniec pod d. 9 b. m. udzielaiąc to ważne pismo, dodaie: "Historyczny w tem poselstwie przebieg zdarzeń w południowey Ameryce zawiera umiarkowany i bezstronny opis tamteyszych wypadków, wraz z wiernem i dokładnem wystawieniem teraźnieyszego stanu nowo-utworzonych kraiów. Buenos-Ayres, Kolumbia, Chili, i Peru oderwały się istotnie od macierzystego kraiu, i iakikolwiek w przyszłości los ich będzie, niema żadnego podobieństwa, aby się kiedy do niego powróciły. Hiszpaniia niema tyle sił, ażeby kiedy odzyskać mogła swoie posiadłości, i nie pozostaie iey iak tylko dyplomatyczna droga uznania ich niepodległości, którey zniszczyć nie potrafi. W takich okolicznościach nie pozostaie Zjednoczonem Stanom, iak tylko uczynić pierwszy krok, odstąpić od systematu czasowey neutralności i wniyść z utworzonemi kraiami południowey Ameryki w polityczne i handlowe stosunki, z których słusznie obiecywać sobie można nader dobroczynne skutki. Prezydent dodaie, iż naywiększem iego życzeniem było, aby w tey mierze wspólnie z innemi Mocarstwami działać, i oddawna uwiadomił niektóre o tem życzeniu, lecz dały odpowiedź: że nie są do tego przygotowane. Sądzi iednak, iż gdy ostatnie zdarzenia do ich doydą wiadomości, usuną wszelką wątpliwość.„ Jest to zapewne (kończy Goniec) nader ważny wypadek, a nayważnieyszy dla Anglii; lecz przekonani iesteśmy, iż Ministrowie nasi niezaniedbaią żadnego dozwolonego środka, dla uzyskania korzyści, iakie z otwartey i stanowczey polityki względem rządów południowey Ameryki wyniknąć powinny.

Nakoniec w południowey Karolinie rozmyślne zabóystwo Murzyna uznane także zostało za zbrodnią na karę śmierci zasługuiącą. Dotąd rozciągała się tylko kara do farby człowieka i zabicie Murzyna nie było zbrodnią. — Jeden z północno-amerykańskich maytków rzucił w kłótni z Chińczykową na iey głowę garnek i zabił ią. Chińczykowie otrzymawszy iego wydanie stracili go iako zabóycę. Wydanie go poczytali Anglicy dowódcy Amerykańskiemu za złe, ponieważ oni podobne zdarzenia w cichości pieniądzmi zagodzaią.—Chiny zarzucone są bawełnianemi Angielskiemi towarami a naywięcey przez Amerykańskie okręty, gdyż Amerykanie dla nadanego monopolium wschodnio-indyyskiey kompanii, zrobili się nieiako pośrednikami handlu z Chinami z szkodą naszych kupców.

Z Madrytu d. 5 Kwietnia.

Przy kończeniu się prezesowstwa Riego, obrany został na ten miesiąc Adm: Valdez (wuy Riego) prezesem Stanów.

Jenerał Lopez Bannos uskutecznił w Pampelonie rozbroienie milicyi. Odebrał do tego rozkaz d. 2 ale nie obiawił go i kazał tey samey nocy poboczną bramą wniyść cicho do cytadelli 600 ludziom z pułków Sewilli i Cesarza Alexandra, co nazaiutrz mieszkańców gdy w ulicach zobaczyli nowe uszykowane woyska niemało zadziwiło. Wspomniony Jenerał rozkazał zwołać radę miastu pod prezesowstwem prefe-

kta, przedstawił iey uchwałę Stanów, która w 48 godzinach zaleconą była do uskutecznienia; tego samego dnia złożyło do 200 ludzi broń, a poźniey prawie cała milicyia. Jenerał ten przedsięwziął daley naysurowsze środki, i wiele przywiązanych do konstytucyi rodzin, które z obawy oddaliły się z miasta, powróciły do niego.

Z 1928 klasztorów w Hiszpanii zniesiono na mocy uchwały Stanów 1055, a z 20,757 Xięży zakonnych sekularyzowało się 4447.

Wychodzi tu od niejakiego czasu przesadne pismo: "Krócica," które zdaie się wymierzonem bydź przeciw konstytucyynemu porządkowi. Jnne pismo przybrało tytuł: Psa wściekłego.

Na ostatniem posiedzeniu zatrudnione były Stany prośbą Pułkownika Serano, Podpułkownika Cerrutti i Kapitana Chinchila, wszyscy trzech z pułku jazdy Sagunty, którzy z powodu zdarzeń w nocy d. 18 Grudnia w Madrycie podczas których między innemi noszono popiersie Riego, przed nadzwyczayny sąd woienny podciągnionemi zostali, lecz przeżeń iednomyślnością za niewinnych uznanemi byli. Prośba ich dążyła, aby były Minister woienny Sanches Salvador, Hr. Kartageny Jenerał adjutant Królewski Morillo i wielu innych woyskowych i cywilnych urzędników za nadużycie swey władzy pod sąd oddanemi zostali. D. 28 kommissyia zdaiąca o tem sprawę wniosła, aby wymienione wyżey osoby oddane pod sąd zostały. D. 31 po żywych sporach postanowiły Stany, iż były Minister Sanches Salvador i San Martin prefekt mają bydź sądzonemi. — Względem Xiężny Łukieskiey postanowiły Stany, iż taką samą pobierać ma pensyią iak Infantowie. Daley, że officerowie, którzy poprzysięgli wierność Królowi Jozefowi (Bonapartemu) niegodnemi są służenia w woysku Hiszpańskiem. Hr. Monsio podał prośbę do Stanów, w którey wyraził, iż wie od Króla, że chciał go mianować pułkownikiem pułku swey gwardyi, ale Ministrowie mu odradzili. Zaszczyt woyskowego zależy więc od łaski i niełaski Minitrów, i wola Króla zawisłą iest od Ministrów. Pan Valdes oświadczył, iż sam ton mowy proszącego okazuie, iż Ministrowie bardzo słusznie odradzili Królowi takiego obioru. Prośba zatem, iako przeciwna konstytucyi została rządowi przesłaną.

Z Korfu d. 11 Marca.

Z Kandyi (Krety) dowiaduiemy się pod d. 4 Lutego, iż urządzenie tey wyspy bliskiem iest ukończenia. Mieyscowa junta z 12 członków kieruie wewnętrznemi sprawami. Dowództwo nad woyskiem powierzone iest Michałowi Komneuszowi Afentulo, który na żądanie Kretenczyków posłany tam został przez środkowy rząd Pelopenesu. Przybył iuż tam i trudni się urządzeniem siły woyskowey.

Z południowey Francyi d. 5 Kwietnia.

Listy z Marselii zawieraią ważną wiadomość, że Basza Egipski, który tak długo łagodnie względem Greków postępował i nawet im sprzyiał, teraz iako otwarty nieprzyiaciel przeciw nim wystąpił i wszystkiemi siłami lądem i wodą przytzekł wspierać Portę. Jakoż na wyspę Kandyią wysadził iuż pod zasłoną woiennych okrętów 7 do 8000 woyska. Tak przynaymniey opiewaią nadeszłe do Marselii wiary gogdne listy. Jak

tylko flotta Turecka z Dardanellów wypłynęła, oddaliły się zaraz z pod Kandyi Greckie okręty i woyska Egipskie wylądowały bez przeszkody. Kandyioci oblegaiący zaięte przez Turków zamki, cofnęli się potem w góry. Czynne to popieranie przez tego Baszę sprawy Turków przypisuią fermanowi W. Sułtana, przez który Kandyia przyłączoną iest do iego baszowstwa. Pod tym warunkiem obowiązał się wysłać wyprawę do Morei i dopomagać Porcie do powściągnienia powstańców. Może on przestanie na wyprawie przeciw Kandyi; iednakże nieprzyiaciele Greków spodziewaią się z pewnością, iż wyśle do Morei woyska dla dopomagania Churszydowi Baszy, który tam przez Korynt postępuie.

Z Smirny mamy listy do 12 Marca; nie donoszą one, ażeby tam nowe krwawe sceny zaszły, ale zapewniaią, że woyna między Portą i Persyią iest na ukończeniu, i że stoiące nad Eufratem woysko Tureckie iak tylko Persi z Bagdadzkiego baszowstwa ustąpią, uda się do mnieyszey Azyi i przeprawi się do Stambułu.

Od granic Multańskich d. 2 Kwietnia.

Na wiadomość, że Turcy coraz bardziey pomnażaią się w Multanach, nie stanie iuż drugie woysko Rossyyskie obozem pod Winicą, tylko odwód iego. Cały Sabaniego korpus pozostanie w Bessarabii. Wódz naczelny ściąga co raz bliżey wszystkie korpusy; i tak korpus Jenerała porucznika Rudziewicza przytyka iuż do Sabaniego. W tem mieyscu stać będzie drugie woysko aż do przybycia Cesarza.

Od brzegów Dunaiu d. 8 Kwietnia.

Zdaie się, iż Turcy zagrożonemi są jak w r. 1788 podwóyną woyną (z strony Rossyi i Persyi.) Na dzień 15 Kwietnia naznaczaią wielki dyplomatyczny wypadek, a na 30 niespodziewane poruszenie woysk. Mówią, iż ieden z byłych sławnych wodzów Francuzkich podał Dywanowi plan woyny, który przyięty został podług niego maią Turcy zaczepnie działać, byle im tylko czas dano.

Z Odessy d. 15 Marca.

Z Stambułu mamy tu doniesienia do 21 b. m. podług których zachodzą tam codziennie gwałty przeciw Chrześciianom. Cała ta stolica była w woiennem poruszeniu. Słychać, (ale czyli prawda niewiemy) że poseł Austryiacki Hr. Lützów do 6 Marca, w którym dniu wyprawił gońca do Dworu swoiego, starał się nadaremnie nakłonić Reis-Effendego do cofnienia noty z d. 28 Lutego, podaney d. 4 Marca pośrednictwem Ministrom. Gdy Hr. Lützów przed oświadczeniem Reis-Effendego odebrał od Dworu swoiego pisma, poprzedzaiące doniesienie nie iest zatem niepodobnem. Zresztą niema przykładu w dzieiach Tureckich, ażeby Porta bez mocy oręża nakłonić się dała do cofnienia uchwalonego w Dywanie postanowienia, i ieżeliby to w teraźnieyszych okolicznościach nastąpiło, tedy niemal powiedziećby można, iż to uczyniła, ażeby w drugim oświadczeniu dumniey swą groźbę wyraziła. Duch Tureckiego rządu iest aż nadto znany, ażeby polegać ieszcze można na utrzymaniu pokoiu.

Podług dziennego rozkazu Ministra Rossyyskiego woiennego z d. 13 b. m. wszystkie korpusy iazdy opatrzone bydź muszą w piki.

Z Norembergii d. 13 Kwietnia.

Gazeta tuteysza tak daley pisze o dawnieyszych w Stambule układach i

zdarzeniach. (Zobacz artykuł z Bawaryi w przeszłey gazecie Krakowskiey.)

Przy radości, którey cały Stambuł się oddał, ustać na niejaki czas musiały dyplomatyczne układy. Do 25 Lutego nie nastąpiła odpowiedź Reis-Effendego na podane noty przez posłów Austryiackiego i Angielskiego. Cieszono się iednak w Pera, że ta odpowiedź w krótce nastąpi, zwłaszcza gdy dowiedziano się, że Dywan codziennie się zgromadza i sądzono, iż będzie zaspokaiaiącą, gdy przez śmierć Alego upadła głowna zawada do uspokoienia południowey części Europeyskiey Turcyi, i Porta przy pokoiu z zagranicą spodziewać się tem pewniey może przywiedzenia do posłuszeństwa powstałych swoich prowincyy. Takie było położenie rzeczy do 25 Lutego. Życzono sobie w Pera, ażeby przybyły na końcu Grudnia nowy Francuzki poseł, Margrabia Latour-Maubourg, wspierał układy Dworów Wiedeńskiego i Londyńskiego z Portą. Lecz ten niemógł dotąd otrzymać posłuchania u W. Sułtana dla uroczystego złożenia wierzytelnego listu, a bez czego nie mógł mieć urzędowego znaczenia. Poseł ten na posłuchaniu u Reis-Effendego żądał przywrócenia Rzymsko-Katolickich Kościołów, podobnież jak Rossyia Greckich, co zgniewało W. Sułtana. D. 26 Lutego, w którym dniu nie nastąpiła oczekiwana odpowiedź, była dyplomatyczna schadzka w Pera, i dowiedziano się, że Lord Strangford dla przyśpieszenia oczekiwaney odpowiedzi, którą sądzono zawsze, iż będzie za pokoiem, żądał nazaiutrz narady z Reis-Effendem. Otrzymał ią i oraz zapewnienie, iż żądana odpowiedź w krótce nastąpi. Jakoż nazaiutrz d. 28 Lutego na ogólnem Dywanie iednomyślnością odrzucono wszystkie żądania Rossyi i Reis-Effendy uwiadomił o tem posłów pośredniczących Mocarstw.

Z Freyburga d. 6 Kwietnia.

Gdy Baron Wessenberg nie przyiął godności Arcybiskupiey, proponowany zatem iest na Arcybiskupa tuteyszego Radca duchowny i Professor Wanker w tuteyszym uniwersytecie, rodowity Freyburczyk.

Z Sztokólmu d. 9 Kwietnia.

Rząd nasz stara się wszelkiemi wsparciami doprowadzić u nas połów śledzi do tak kwitnącego stanu, w iakim był przed 30 laty.

Pod brzegami naszemi złapano płynący maszt z żaglami i linami, tudzież beczkę wina Xeres, należące do Duńskiego z zachodnich Indyy płynącego okrętu, który zatopił się z wszystkim ludem. Inny Duński okręt z Grenlandyi płynący zatopił się także z wszystkim ludem pod Güsö, a okręt Angielski Mary pod Hälwick. — W przeszłym kwartale przeszło przez Sund 60 Szwedzkich i 18 Norwegskich okrętów. W r. z. odwiedziło port Szczeciński 33 okrętów Szwedzkich.

Zaczęto także u nas przekładać na nasz ięzyk dzieła sławnego Waltera Scott, pierwsza część iego romansu: Zamek w Domfriess, wyszła iuż z druku.

Z Hagi d. 15 Kwietnia.

Królewic Pruski Wilhelm (syn J. Król: Mci) odwiedził d. 11 w towarzystwie Królewica Niderlandskiego uniwersytet Leydeński i powrócił ztamtąd do Amsterdamu.

D. 13 w Amsterdamie zwaliło się iedno skrzydło wielkiego składu towarów i znayduiące się w nim 1800 łasztów pszenicy zniszczone zostały, przyczem wiele ludzi życie utraciło.

DODATEK
DO N^ro 35.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1 MAIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Od brzegów Menu d. 16 Kwietnia.

Synowie Xięcia Pawła Wirtembergskiego powrócili z Paryża do Sztuttgardu dla zakończenia edukacyi pod oczema Króla.

Pomiędzy osobliwościami podczas teraźnieyszego iarmarku w Frankforcie pokazał się podróżuiący filozof, który na wzór Diogenesa pokazywać się chciał za zapłatą w beczce na korzyść ubogich. Nazywa się Pittschaft, iest rodem z Moguncyi, ma około 36 lat, nosi długą brodę i czarną togę. Był dawniey officerem w woysku Francuzkiem, a potem w Austryiackiem; iada proste potrawy i rzadko co innego piie nad wodę. Zdaie się, że przygody, a nadewszystko nieszczęśliwa miłość przywiodły go do tego stanu. Stanął w gościnni Paryzkiey i zapisał się iako szukaiący prawdy. Uderzaiący iego widok ścigał do niego codziennie mnosto ludzi. Rząd nie dozwolił mu iednak pokazywać się za pieniądze, i dla uniknienia nieładu nakazał mu wyiechać. Nie usłuchał tego, i musiano go odwieść do Moguncyi zkąd przybył; lecz prędzey ieszcze piechotą do Frankfortu powrócił, nieżeli wóz, który go odwiózł. Rząd został zatem zmuszony zamknąć nowego filozofa, a sądząc po iego postępowaniu, że musi mieć pomięszane zmysły, kazał go tymczasowo umieścić w Szpitalu. Po zgłoszeniu się iednak iego rodziny z Moguncyi, gdzie brat iego iest sędzią, został iey wydany.

W Karlsruhe utworzony został niedawno związek dla zachęcenia żydów do rolnictwa. Plan iest mądrze przez Eppsteina ułożony i opiera się na religiyney zasadzie z Talmuda.

Pułkownik Gustawson (były Król Szwedzki) który w Frankforcie zaskarżył Księgarza Brockhaus z Lipska o wydrukowanie iego biiografii, odesłany z swą skargą został do Lipska.

Falcki tytuń, główny płód W. Xięztwa Badeńskiego, którego cetnar kosztuie na mieyscu Zr. 3, iest w Kolonii dla wielkiego cła droższy niżeli Brazyliyski.

Frankfort zaciąga 3,508,100 Zr. na 4 od sta, dla wykupienia dawnych swoich obligacyy na 5 od sta.

Z Liworna d. 2 Kwietnia.

Pomiędzy poruszeniami Greków za Moreią, wysłany także został Teodor Rüst (officer z północnych Niemiec) z swoim korpusem z Niemców i Greków złożonym i 4 działami do osadzenia ważnego stanowiska Voinitza przy Prevesie

Z Lizbony d. 24 Marca.

Wyznaczona przez Stany kommissyia do rozważenia stosunków, między Portugaliią i Brazyliią, wniosła d. 16 między innemi: 1) że Królewicowi Następcy tronu wydany bydź ma rozkaz, iżby nieopuszczał Brazylii aż do zupełnego iey urządzenia; 2) żeby tam nie zaprowadzał prowincyionalnych junt, ponieważ podczas iego obecności nie są potrzebnemi; 3) że proiekt do ustawy względem stosunków handlowych, który iest naymocnieyszym węzłem poiednoczenia, rozważony zostanie na zupełney równości pobratyńskich kraiów; 4) że Stany utrzymać chcą nienaruszenie powinowactwo pomiędzy obiema kraiami, i t. d. Woyska Europeyskie cofnione zostaną z Brazylii, skoro ich obecność nie będzie tam potrzebną.

Z Włoch d. 2 Kwietnia.

Znany Kapitan Gordon, który przez czas nieiaki walczył z Grekami przeciw Turkom, znayduie się teraz w Rzymie.

Na wyspach Jońskich zniesione zostało monopolium zboża i chcą doświadczyć, czyli wolny dowóz zniży cenę chleba.

Liczba żyiących teraz w Europie i Ameryce Jezuitów wynosi około 2000. Tyleż zostawił ich założyciel przy swey śmierci, który z 40 osób założył swóy zakon. Teraźnieyszy ich Jenerał X. Fortis mieszka w Rzymie. W samych Włoszech i Sycylii znayduie się 700 Jezuitów, którzy 18 kollegiów stanowią. Przy zniesieniu wynosiła ich liczba 22,000.

W Turynie ciągle ieszcze odbywaią się sądy na powstańców r. 1821. Niedawno Patron Malinverno i Pleban w Molsa Abrosiis skazanemi na śmierć zostali. Pierwszy stracony został d. 22 Lutego w wizerunku, a drugiego wyrok śmierci zamieniony został na wieczne więzienie.

Z Londynu piszą, iż rząd Angielski dozwolił Neapolitańskim werbownikom zaciągać ludzi do służby woyskowey w Jrlandyi. Dla utrzymania spokoyności w kraiu po odciągnieniu Austryiaków, co woyna z Turcyią przyspieszyć może, postanowił rząd Neapolitański utworzyć sześć cudzoziemskich pułków; a że nie udały się układy o woyska Szwaycarskie, przeto udano się do Jrlandyi, i oprócz tego wziętemi na żołd zostaną iak dawniey Albańczykowie. Tymczasem wielu sądzi, iż utrzymanie publiczney spokoyności byłoby tem łatwieysze, gdyby część kraiowych próżniaków do służby woyskowey pociągniono. — Sąd woienny w Calvello skazał z powodu ostatnich zaburzeń w Basilicata 24 ludzi na śmierć, a 9 na więzienie; takiż sąd w Messinie skazał za wspieranie Jenerała Rossignol i znieważenie wizerunku Królewskiego, &c. 12 na śmierć (z których 4 nieobecni) a 25 na 6cio i 30to letnie więzienie.

Dnia 29 i 30 Kwietnia 1822.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	21	15	20	—	19	—	18	—
— Żyta	18	15	18	—	17	—	16	—
— Jęczmienia	13	—	12	—	11	—	10	—
— Owsa	6	20	6	—	5	—	—	—
— Jagieł	—	—	—	—	—	—	—	—
— Grochu	17	—	16	—	15	—	13	—
— Rzepaku	13	—	12	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 20 Kwietnia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	560	do	800.
Żyta	—	—	380	—	440.
Jęczmienia	—	—	220	—	240.
Owsa	—	—	200	—	220.
Grochu	—	—	260	—	320.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 29 Kwietnia.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp. 20	gr. 12
— detto Cesarski	— . 20	— 6
Fryd. Pruskie	— . 35	— —
Luidor	— . 37	— —
Złoto frankowy	— . 33	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	— . 230	— —
Złoty ryński Szeinami	— . 1	— 21

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to iest dnia 2go Maia, dana będzie Komedya bardzo zabawna z dzieł Augusta Kotzebue, przełomaczona przez L. A. Dmuszewskiego w 5ciu aktach, pod nazwiskiem: Zamieszanie.

W Niedzielę zaś d. 5 Maia, dana będzie powtórnie czarodzieyska Opera z nowemi dekoracyiami i przyzwoitą okazałością, w 2 obszernych aktach, w niemieckim ięzyku napisana przez Emanuela Szykanadera, na polski ięzyk przełożona przez Walentego Kratzera, z muzyką P. Siezmäyer, Nadwornego Kapelmaystra Cesarsko-Austryiackiego Dworu, pod nazwiskiem: Zwierciadło Arkadyyskie.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do zapadłego Prawa w Zgromadzeniu Reprezentantów na dniu 10 Grudnia 1821 r. a w dniu 12 t. m. i r. przez Senat Rządzący do wiadomości publiczney dziennikiem ogłoszonego w przedmiocie ustanowienia Loteryi tak liczbowey iak klassyczney w Kraiu Rzeczypospolitey Krakowskiey zaprowadzić się maiącey. Wydział Dochodów Publicznych na mocy Uchwały Senatu Rządzącego do Licz: 1356 w dniu 19 Kwietnia r. b. zapadłey ninieyszem Obwieszcza i do powszechney podaie wiadomości: iż w dniu 20 Maia r. b. o godzinie 9 w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych odbywać się będzie licytacyia na wypuszczenie za dostateczną kaucyą w trzechletnią dzierżawę Loteryi Liczbowey więcey daiącemu, poczynaiąc od ceny pierwszego wywołania w kwocie Złp. 30,000 rocznie ustanowić się maiącey; każdy zaś chęć licytowania maiący tey dzierżawy, o warunkach rzeczoney Loteryi dowiedzieć się chcący, w każdym czasie w Wydziale Dochodów publicznych w godzinach w Wydziale czynnych rozpatrzyć się w nich będzie mógł. Co się zaś tycze Loteryi Klassyczney, oznaymia Publiczności, iż ten, kto Loteryią Liczbową zadzierżawi będzie miał także prawo, gdy żądać będzie, wzięcia w podobnąż dzierżawę Loteryią Klassyczną. — Każdy więc życzący sobie tey dzierżawy, winien będzie propozycye swoie i plany przed dniem 15 Maia r. b. w Wydziale Dochodów publicznych złożyć, a które z tych propozycyi więcey korzyści Skarbowi i rękoymii Publiczności zapewniać będzie, ta po rozważeniu oney i przyięciu służyć będzie za zasadę do układów o wydzierżawienie Loteryi Klassyczney zawrzeć się maiących. — W Krakowie d. 25 Kwietnia 1822 r.

Grodzicki.
***Gadomski*, S. W.**

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż na wezwanie Kommissyi Włościańskiey z dnia 1 Marca r. b. do Nr. 10 z Rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 16 b. m. i r. do L. 1088 Folwark Kamelaryiny Kawiory zwany za VIII Rogatką pod Miastem Krakowem sytuowany przez publiczną licytacyią w dniach 1wszym i 15tym i stanowczo 31 Maia r. b. o godzinie 10 ranney w Wydziale Dochodów publicznych odbywać się maiącą w Erbpacht, czyli wieczną dzierżawę wypuszczony zostanie, którey licytacyi Pretendenci o warunkach oney i cenie pierwszego wywołania, oraz rozległości gruntów tegoż Folwarku i całym stanie onego dowiedzieć się mogą każdego czasu w Kommissyi Włościańskiey przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 180 na drugiem piętrze Bióro swe maiącey. — W Krakowie d. 16 Kwietnia 1822 r.

Linowski.
***Gadomski*, S. W.**

Niżey podpisany Notaryusz, do sprzedarzy przez publiczną licytacyią domu na Smoleńsku przy Krakowie, do Sukcessorow niegdy Zofii i Wincentego Dąbrowskich Małżonków należącego pod Nr. 175 i 176 sytuowanego. W skutek Rezolucyi Tryb: d. 9 Stycznia r. b. Nr. 3984, delegowany po upadłym terminie bezskutecznie w dniu 22 Marca r. b. do licytacyi przedstanowczey, uwiadomia: że licytacyia stanowcza tegoż domu w Kancellaryi podpisanego w ulicy S. Jana Nr. 466 w dniu 3 Maia r. b. o godzinie 10 zrana odbywać się będzie, zaczęnaiąc pierwsze wywołanie od summy szacunkowey 1380 Złp. w monecie srebrney kurrant. Warunki i zbiór obiaśnień każdego czasu w Kancellaryi widzieć można. — W Krakowie d. 22 Marca 1822.

Olearski, Notaryusz.

Z powodu doszłey podpisanego wiadomości, iż Pan Jgnacy Treytler sprzedaie Dobra Rudno dólne w Obwodzie Miechowskim w Woiewodztwie Krakowskiem leżące, uwiadomia się wszystkich chęć kupna maiących, iż podpisany przez wydane zapozwy zaskarżył na zasadzie Art: 887 K. C. dział po ś. p. Oycu iego Franciszku Treytlerze sporządzony, do którego te Dobra należą, a następnie ostrzega tychże, aby przez kupno tych Dóbr nienarażali się na koszta i szkody, na które przy zniesieniu zaskarżonego działu wystawionemi bydź mogą. — W Krakowie dnia 25 Kwietnia 1822 r.

Józef de Traubenberg Treytler.

Podpisany Massy Krydalney niegdy Józefa Hrabi Ankwicza Kurator, w moc Rezolucyi Trybunału I. Jnst: W. M Krakowa i iego Okręgu w dniu 13 Kwietnia r. b. do L. 627 i 1317 wydaney, wzywa ninieyszym wszystkich Wierzycieli prawa i pretensyie do Massy Krydalney po rzeczonym niegdy Józefie Ankwiczu Krydaryuszu pozostałey, likwidować maiących: ażeby w dniu 29 Maia 1822 roku przed Delegowanym Assessorem W. Głuchowskim, w domu Władz Sądowych w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 106 o godzinie 10 ranney osobiście, lub przez Pełnomocników swoich niezawodnie stanęli, a to w celu naradzenia się:

1) Względem windykacyi Summy 88,000 Złp. z prowizyiami, przez Woyciecha Dobieckiego w Woiewództwie Krakowskim zamieszkałego, Massie Krydalney niegdy Józefa Ankwicza dłużney.

2) Przewiedzenia processu przeciwko Gaudentemu Wilkoszewskiemu, o zapłacenie 8000 Złp. z kaucyi za Bielińskim byłem Administratorem Massy rzeczoney winney, przez niego zapisaney; a to na satysfakcyią przynaymniey części szkody, przez tegóż Administratora Massie zrządzoney.

3) Wywindykowania Sukcessyi w Forum Tarnowskim po niegdy Korduli z Łochockich Małachowskiey na głowę Krydaryusza przypadaiącey; a to przeciwko JW. Jerzemu Dobrzańskiemu, który przez ugodę 45,000 Złp. za nią ofiarował.

4) Podniesienie Summy 2900 ZR. z mocy Obligu dnia 20 Stycznia 1803 roku przez Alexandra Walewskiego dłużney, na Dobrach Miun w Cyrkule dawniey Okońskim, hipotekę maiącey.

5) Poczynienia stosownych kroków przeciwko Deputacyi Wolickiego byłego tey Massy Kuratora i Chociszewskiego, o zwrot tego, co nieprawnie od Bielińskiego Administratora teyże Massy powzięli, tudzież

6) Gdy Massa ta, pozbawioną iest funduszów w gotowiznie, względem obmyślenia źródła iakiego, a to dla przedsięwzięcia kroków stosownych do wywindykowania Kapitałów wyżey nadmienionych.

Gdy więc od naradzenia się takowego prędkie i zupełne ukończenie tey Kredy zależy; z tego powodu Wierzyciele niezawodnie na terminie wyżey wyrażonym, przed Delegowanym stawić się maią. — W Krakowie d. 22 Kwietnia 1822.

Józef Jankowski,
Adwokat przy Sądach Rzpltey Krak: Massy Kred: Józefa Ankwicza Kurator.